

WYCHOWANIE PRZEZ CZYTANIE – program edukacyjny dla szkół 2021

Scenariusze zajęć dla szkół specjalnych na podstawie opowiadań z tomu
„Gorzka czekolada i inne opowiadania o ważnych sprawach”

ODWAGA

Katarzyna Terechowicz „Kacper”

Zadania dla nauczyciela:

Przeczytaj opowiadanie „Kacper” z tomu „Gorzka czekolada i inne opowiadania o ważnych sprawach”.

Byłoby dobrze, gdyby uczniowie mogli w domu przeczytać opowiadanie sami lub z pomocą rodziców, a potem nauczyciel przeczytałby je głośno na lekcji (w całości lub istotne fragmenty).

Przeczytaj też fragment poświęcony „Pokojowości” z książki Ireny Koźmińskiej i Elżbiety Olszewskiej „Z dzieckiem w świat wartości”.

Cele lekcji:

1. Uświadomienie uczniom, czym jest prawdziwa odwaga, w odróżnieniu od ryzykanctwa, jaka jest jej definicja, co ona oznacza, jaki jest jej wpływ na jakość życia ludzi.
2. Pokazanie wielu aspektów odwagi, jej praktykowania wspólnie z innymi wartościami.
3. Ćwiczenie umiejętności dyskusji – stosowania argumentów, kulturalnego odpierania argumentów przeciwnej strony.
4. Ćwiczenie wypowiedzi publicznych.
5. Ćwiczenie uważnego słuchania.

Przebieg lekcji:

1. Przeczytanie uczniom opowiadania „Kacper”.
2. Opowiedzenie tekstu przez chętnych uczniów.
3. Uzupełnienie treści przez resztę klasy.
4. Dyskusja:

- Czym jest odwaga?
- Napisz definicję na tablicy.

Wg „Słownika Języka Polskiego”:

ODWAGA to zdolność zapanowania nad strachem, obawą i zrobienie czegoś niebezpiecznego lub trudnego.

- Czym jest **ODWAGA CYWILNA**? To umiejętność przyznania się do popełnionego błędu, umiejętność przyznania się do winy, powiedzenie prawdy, nawet jeśli jest dla nas niewygodna.
- Uczniowie podają przykłady odwagi cywilnej, np. przyznanie się do kłamstwa, przyznanie się do nieodrobienia lekcji itp.
- Czy Kacper był odważny? Dlaczego? Jaki to był rodzaj odwagi?
- Jakie były skutki jego odważnego zachowania?

Nasze odczucia są często subiektywne i przede wszystkim zależne od naszego poczucia własnej wartości – osoba słaba będzie się wstydzić, że odmówiła i zawiodła kolegów, podczas gdy osoba o mocnym samouznananiu w tej samej sytuacji może odczuwać dumę, że nie uległa naciskom i szantażowi moralnemu.

cd. dyskusji:

- Czy brat Kacpra okazał się odważny?
- Podaj przykłady bycia odważnym ze swojego życia lub obserwacji.
- Podaj przykłady braku odwagi – jw.
- Czy brak odwagi to zawsze tchórzostwo?

(Nie mam odwagi, by skakać do rzeki, ale nie boję się stanąć w cudzej obronie. Jestem tchórzem czy nie?)

Wypiszmy na planszy wszystkie aspekty braku odwagi, jakie przyjdą nam do głowy, które nie są tchórzostwem.

ĆWICZENIE:

Uczniowie dobierają się w parach. Wzajemnie opowiadają sobie o sytuacji, w której byli odważni. Co im pomogło w przezwycięzeniu odwagi?

Po zakończeniu rozmowy poproś, aby chętni podzielili się także na forum swoimi doświadczeniami.

ĆWICZENIE:

Prawda czy fałsz?

ODWAGĄ jest:

- podejmowanie nowych wyzwań, takich jak choćby próbowanie nowych potraw (zawsze zwracając uwagę na konsekwencje!)
- zawieranie znajomości
- rozmawianie na lekcji
- patrzenie ludziom w oczy
- pokonywanie zawstydzienia/tremy przed występem publicznym
- ściąganie podczas sprawdzianu
- powstrzymanie kogoś przed złym zachowaniem
- mówienie bolesnej, ale koniecznej prawdy
- przyznanie się do winy
- bycie sobą
- opieka nad młodszym rodzeństwem
- przyznanie się przed sobą do swych lęków, ograniczeń, wad i decyzja pracy nad sobą, by zapanować nad niechcianymi cechami.

ĆWICZENIE:

Uczniowie kończą zdanie:

Jestem odważny, gdy...

Pytania na koniec zajęć:

Co zabierasz dziś ze sobą? Czego się dowiedziałeś? Co było dla ciebie ważne?

